

Мої настрої (збірка)

Юрій Пархоменко

Юрко ПАРХОМЕНКО
(1927-1973р.р.)

Над збіркою віршів "Мої настрої" Юрко Пархоменко працював десять років. В листопаді 1973 року автор трагічно загинув. Поетична збірка, як і інші твори Юрка Пархоменка лишилися неопублікованими. Багато спроб було зроблено вдовою письменника Надією Опанасівною Пархоменко аби твори, принаймні, прочитали і відрецензували знані і значимі на той час літератори. Відтак відгуки від прочитаного були схвальними, але видавати чи бодай радити їх до друку ніхто не наважувався – панівна радянська система нищила все українське, свідоме, національне – і людей, і їхні твори...

*Збірка складається з шести розділів – "Варіації на тему Щаснівки" — ліричні поезії про малу батьківщину автора, " Вічний вогонь" — його філософські розмірковування про сутність світу і людини в ньому, "Очі до очей" — поетико-художні замальовки про Київ, про людей, про любов і про себе, "Карпатська сюїта" — враження від подорожі до Карпат під час чергових зйомок, "Макро і мікро" — іронічні поезії, "Дивний світе мій" — Косівський цикл, підбірка дитячих віршів, поема. *В збірці є вірші, написані автором як би на догоду тому часу, в якому він жив і творив, з надією, що твори будуть опубліковані.*

МОЇ НАСТРОЇ

1.

ВАРІАЦІЇ НА ТЕМУ ЩАСНІВКИ (моє рідне село на Чернігівщині)

ТЕМА

Голуб над Щаснівною

Мудріший Корану –

Він кохає і відчуває крило.

Колись раннім-рано

У білих туманах
Зависло над Світом моє село.

СУБОТНІЙ НАСТРІЙ

Жовто-гарячою глиною
Мати призьбу підвела.
Одступила на хвилинку,
Оком повела.

Руки в матері красні,
А косинка біла,
Покрапана рясно,
Оддалік рябіє
І пішла до корита
Чоботи мити.

ВІТРЯНО

Ходить базарами осінь,
Вінками цибулі,
Мов кулеметними стрічками
Перевита.
Дядько поніс порося в мішку,
Точать яблука в канаві оси,
Хлопці юність допивають на горбку,
А циганка щастя в пелені носить...
Посеред базару
Лежить осінь.
Вітер над нею
Вчорашні газети носить.

XXX

Коло броду
Місяць бродить,
Синіми руками
Ловить карасів.
Сів.
Задимив думками
По росі.

СМЕРОК

Вечір водить душу берегами,

В серці свист качиноного крила,
Довгі тіні плутають ногами,
Ніч на ніч осоки розстила.
Думка очеретами шурхоче,
Світ-бджолу тримаю в кулаці...
Доярки на таборі дійницями брязкочуть,
Темні губи в теплім молоці.

СЕРПЕНЬ

Сива левада
Тумани колише,
Слід по росі до криниці.
Пахне курінь
Кавунами і мишами...
Світає,
Мов сниться.

БАТЬКО

Осмеркло.
Нудить мряка.
Гарячі вікна в двір.
Ми сидимо удвох із батьком
І мовчимо.
Учора матір поминали,
(Півроку вже минуло).
Щоб легше ніч минала,
Я пляшку відіткнув.
Потроху випили,
Налили ще.
За вікнами мрячить.
Вечеряємо в тиші вичахлим борщем,
(Чутно, як в лампі гніт сичить).
А хата матір'ю шепоче,
Чобітьми, фікусом, хустками.
І заглядає нам у очі
Її померлими думками.
Осінні ночі – довгі ночі...
До мокрих шибок листя липне.
Батько сидить, потупив очі,
Грудьми прокуреними хлипає.
Такий маленький батько мій,

Сухий, у сіренькій сорочці.
Зігнувся коло порога, мов чужий,
І курить з кулака.

XXX

Зорі на небі,
На землі зорі.
Між ними – морок
Снів наморених.

ВНОЧІ 22ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ

В нічному небі літаки гудуть,
Стовпи з села до міста йдуть,
Нікуди, звісно, не дійдуть,
Того розсерджено й гудуть,
І тихо спить село.
В Антоні світиться вікно,
Потріскалось давним давно.
До ранку світиться одно,
Вдовине шибочка-вікно,
І тихо спить село.
Я під двором присів, курю,
Затиснув голову й курю,
Осліплій темряві корюсь,
І тихо спить село.

XXX

Ніч у сорочці ляній
Спати пішла за село...
Дядько Микола сидить у човні,
Б'є коропів об весло.

МУЗИКА

Тихий дощ, як тиха мова,
В хаті гірко від любистку –
Клечання.
Листок кленовий
Впав з стіни в відро на миснику.
З ринви в ночви ллє вода...
Вечір в хаті грає в жмурки,
Рушники ховають тіні.

Грім несміливо десь гуркнув,
Збив росу на картоплинні.
Мати хустку розіпнула,
Стомлено присіла.
Фотографії поснули
На пригаслих стінах.
Батько спить і два сини,
Третій десь у Києві...
З ринви в ночви ллє вода...

ДОСВІТОК

Волохаті полини
В сивих росах,
Звук одлиглої струни
Сонця просить.
Заєць лапи промовив,
В очах смуток...
Сонний трактор десь бурчить,
Землю крутить.

XXX

Закуріли ріки туманОм
В степу під очима просинь.
Квасолиння сохне під вікном,
Осінь.

БАБИНЕ ЛІТО

Молода вдова Тетяна
Білить знадвору нову свою хату.
Обличчя рум'яне
Кокетує з хусткою картатою.
Стоїть на високій драбині,
Високо оголені литки,
Дрібно покрапані глиною,
Під коліньми жилок сині нитки.
Зовсім ще юні ноги
Дражнять всю вулицю криком,
Ліній пекуча строгість
Небо закреслила в вікнах.
А вітер вогню піддає,
Пінить легеньку спідницю...

Малює гніздо охолоне своє,
На білій стіні розіп'ята жар-птиця.

XXX

ТуманИ, ТумАни, ТуманИща
Валять вал по долинах.
Сірі гуси на сірих стернищах
П'ють росу з павутиння.

МАТИ

Унесла знадвору намерзлу білизну,
Кинула з рук її жужмом на стіл.
Стоять сорочки на столі, як залізні,
Поламані тіні
Упали на стіни.
Морозом війнуло, лляним полотном,
Осипався іній на темну долівку.
(Вмостилися кури на ніч під вікном,
Ховають під крила осліплі голівки).
А мати, в обмерзлій зеленій куфайці,
Стоїть серед хати
І хука на руки.
До мене одними очима всміхається,
Голубка.

СОНЯЧНО

Упав додолу з гілки сніг,
І випросталось гілка.
Так випросталась гілко.
Синиця заспівала дзвінко,
Патлатий пес на сходи ліг,
(На лапах не розтанув сніг).
А сходи проти сонця парували.

XXX

Як місячно і чисто на степах!
Сніги, мов хмари з літака.
А широчінь яка
В нічних степах!

ВІХОЛА

Коливаються хати
Крізь лапатий сніг,
Зачепився за дроти
Чийсь отерплий сміх.
Волохаті ліхтарі
В капелюхах,
Повиходили з дворів,
Та й заслухались.
На дорозі сніг м'який
Гасить кроки.
Йдуть селом мої роки,
Мої роки.
Вечір щоки натирає,
Світить вікна...
Свіжий мій,
Пречистий рай
Втрачений навіки.

РОДОВЕ ДЕРЕВО

Зима.
Мороз!
На вікнах – барани.
Сорочки випрані
На шворці
Висять рукавами униз.
Задубеніли.
Он, материна, довга,
Полотняна,
Зажурено мережкою бринить.
Он, батькова, дебела,
Сіра,
Немов воляча шия.
І жінчина, тонісінька,
Як павутинка,
Її й мороз не взяв.
А он, скраєчку і моя,
Нейлонова,
З кишенькою...
Висить на довгій шворці
Історія мого народу
Рукавами униз.

ЦАРСТВО НЕБЕСНЕ

Пришерхло за ніч.

Хрусткі пелюстки ніжним дзвоном розсипались під каблуком.

Мати внесла відро молока, рожеве од березневого ранку.

І в хаті рожево.

Вогкі стіни, мов повеселіли.

Важкий дух хворого тіла печалить.

На печі – дід. У білому. Тихо дише і не дише.

Помирає.

Уже з рік.

Завовтузився щось. Озававсь тоненьким голосом:

— Поможи, Георгію...

Мати руками об поли:

— Цілу зиму лежали, а це вже куди?

Георгій зсадив діда з печі – кощавий, легенький дід.

Поміг одягнутися.

Стрепенувся старий, замірився встати.

І впав горілиць, снує ногами.

— Хех... Одходив...

Благає одними очима:

— Винеси під хату.

Виніс, посадив на призьбі. Сів і сам, закурив.

— А дай і мені.

Повертів дід цигарку в руках, потягнув.

— Чи бач, пахне.

І кинув у струмок.

Послідкував очима, як сигаретка попливла, розмокаючи.

Витягнув люльку.

Білий, як лунь.

Сонце вже підбилось.

І заграли струмки.

Заспівало з-під стріх, прозоро і дзвінко.

Куняє дід, заплющив очі проти сонця.

Гострющі коліна аж під бороду.

Димить люлька в руці. Пощерблена, як пам'ять.

Між коліньми в діда Полкан дрімає. Теплий.

Легенька рука дідова пестить лискучу спину.

Гладить і не гладить.

Над дідовою головою – царство небесне.

Глибоке і чисте. Як очі дитячі.

Простору, волі в тому царстві!

Спокою одвічного.
І тиша там.
І справедливість сонця.
І легко дишеться.
І легко літається.
Півень підійшов.
Став проти діда в калюжі, дзенькнув шпорами.
Повернув гордовито голову,
Вдарив крильми і заспівав дідові.
Востаннє.
А сонце – вище!
З-під стріхи дзюркотить.
Краплі.
Краплі.
Діду в білі пасма
Яскрять проти сонця.
І виблискує, сяє променями голова дідова.
Сусіда забрів, Нестер.
Здоровий, як млин.
Веселий. І пляшка з кишені кияхом регоче.
—Г-го! І ти виліз, старий пердун?!
Та як тупне чоботом, з калюжі – бризки до стріхи.
Півень – здря!
А Нестер регоче:
— Ге-ге-гах-ха-ха!!
Хата хитається і дід хитнувся.
Упав білою головою в струмок.
І води не скаламутив.
Випала люлька з рук. Сичить і парує, курить димком.
Вогник в ній ще дідів жевріє.
Здригнулося царство небесне.
І знов засіяло.
Чисте.

ЕПІЛОГ

На пагорбі село наснилось,
Мов хмара пилу при землі.
До захід сонця одзвонилось,
Догасло в сизій млі.
Повільно зупинились небеса
Над прохолодними долинами.

І матері розпущена коса
Заснула над дитиною.

2.

ВІЧНИЙ ВОГОНЬ

НЕНАВИДЖУ

Вкраїнонько...

Вербичко...

Тополинонько...

У квіточки її, у стрічечки,

У шароварчики єдиненьку,

У паперовії вінки.

Самі ж у джинси – та в авто!

Вкраїноньку під бока (краще голу).

І дайте Боги сил моторові –

До моря золотого молу!

І там, у хтивому вогні колін,

Ще раз згадать, зітхаючи,

Затополинену Вкраїноньку,

Нещасною,

Єдиненьку...

Бюстгалтер звично розстібаючи.

БАТЬКІВЩИНА

Я знов стою у древньому Козельці,

Собор замислився над синіми долинами.

Якась блаженна мить у стомленому серці

І хочеться заплакати чи стати на коліна.

Довкола тиха мла чернігівських низин,

Плинуть віки над гостро— білим шпилем,

І західного неба збляклий кармазин

Окутує мене гірким і милим.

І мовчки дивляться з зарощених лугів

Великі сині превологі очі.

Без осуду, без докору й порожніх слів

У душу дивляться дівочі очі.

І важко стало дихати у рідній стороні,

І так здавило груди...

Палає білий шпиль в холодному огні,

Зів'яле серце будить.

ВІРА

У кожного народу є своя тополя,
Погасне храм без свічки.
І як би вітер не сваволив,
Свічки горітимуть довічно.
Так Світ в тополях і синіє,
Як праліс злагоди і волі.
І серце у людей не скам'яніє,
Поки тополі небу моляться.

ДУШІ ПРИВІТАЛИСЬ

Вагон постукує,
Гудить,
Мов вулик в дощ.
Спить жінка.
Руки впали,
Порепані, обрезає,
Пахнуть дітьми.
Дивлюсь на них.
(Буває так, здивуєшся, а думаєш своє).
Прокинулась.
На мене глянула,
Потім на руки
І... згоріла.
Сховала руки під фартух
І знову глянула,
Всміхнувшись винувато...

ОЧІ

В кафе дівча вечерю подало
І так мені у вічі глянуло,
Що я сидів, затиснувши чоло,
А все округ в тумані плавало,
Я думав про нарід, що очі ті вродив,
І про жреців, що волошками їх затуманили...
А потім над Дніпром всю ніч бродив,
Шукав, де наша доля утопилась.

XXX

Летить земля орбітою незмінною,
Стучать серця одне в одно.

А над нічною Україною
Вдовине світиться вікно.

ВІЧНИЙ ВОГОНЬ

Земля мені хитається в очах
І палаци летять униз, як домовини,
Коли стара куфаєчка Оксинина
В забрьоханих чоботях вулицею чапає,
Усохлих литок воскові свічки
В халявах грубих ляскають охляло...
Яким же мені словом допекти,
Щоб Світ хоч уявив оті халяви?!
І в'язкою соломи Землю обігрів,
І буряковим пійлом вигодував сина,
Що вчора місяць облетів,
Узявши старт з Оксининої спини.
А вона — й досі
Іще горбиться
Та куфайчина на плечах вдовиних.
Не простягайте рук до мого горла –
Я докричу своє і з домовини!
Бо то є суті найчистіше джерело.
То сором наш.
І докір грізний:
Оксинине непоказне вікно
Давно уже щемить зорею комунізму.

ПАМ'ЯТНИК ЩАСНІВСЬКИМ ВДОВАМ

Йшла доля наврог по Україні,
Розпатлана, як дівка од солдат.
Осліплі в долі очі сині,
Рубці у долі через спину
І руки скручені назад.
А вранці бігла, мов дівчисько,
Рожеве,
Раде,
З вишнями в косах.
Назустріч сонцю,
Чисте, як Пречиста,
Недоторканне,
Дівчисько з вишнями в косах.

Йшла доля через Україну,
Упала.
Піднялась.
І руки заламала.
І тополиною журбою стала
Із зорями в косах.

НЕ ВЕРНЕТЬСЯ

Віками кожному своє:
Орлам літати,
Курям дивуватись,
Траві рости, а травам нести сум.
Так світ стоїть, таким він є,
А в нім кожному своє.
І мій шлях через світ десь колесує.
На тім шляху
Вогонь моїх років,
Терни думок,
Зів'ялий цвіт надій.
Любові цвіт.
Я дерева любив і меланхолію барвінку,
Ночей осінніх круків крик.
І глечик молока з рожевою шкоринкою
Із материних рук.
Стебло я розумів у полі – Одне-Одне!
В снігу забуте, самосійне,
Ніким не приголюблене, холодне,
Навіки оніміле в самотинні.
І я вітри любив зимовими ночами,
Коли ревуть у мерзлому гіллі,
Такими всепланетними печалями,
Що в хаті чути дріж землі.
Даремно я в хвилину малості своєї
Лишив той світ високої краси.
І півжиття як камені носив,
Клав сходи поміж небом і землею.
До неба сходинок шукать дарма,
І з каменю тюрму мурують, а не рай.
Стебло і вітер – іншого нема!
Стебло і вітер,
Вітер і стебло.

ЛИПНЕВИМ ПОЛУДНЕМ

Троянду білу на вікні
Поклала мені мати,
Щоб посвітліла трохи хата,
Щоб не журилося мені.
Щоб так не мучився думками
Та менше пив,
Та світ не кляв,
Бо вже посивів і охляв,
В чужих краях блукаючи роками.
А вдома тихо, сад, як рай,
Криниця,
Й дід іще живий.
Ти б побалакав з ним – бо сам не свій,
Все тебе виглядає.
І не мовчи, нехай душа одлигне,
Та більше спи
І не кури ночами.
Бач, кашляєш. Хай я калини
Внесу тобі до чаю.
Всього, синок, у світі не опишеш
І зла пером не перебореш...
Онно про голову, що вже не пишуть,
А область йому – орден.
Тепер до нього і не приступ –
Всіх писарів порозганяв!
Воно, ти правду кажеш, що свиня,
Але ж медаль на писку.
Не регочи...
І не цілуй ти мені руки!
Ходім обідать у садок.
Там і трава і холодок – кинь ти свої бумаги під три купи.
Пішла.
І білу постілку понесла...

РІЛЛЯ

Розчахнутий дуб похилився серед степу,
Могуче гілля, мов чорні руки
На чорну ріллю поскладав.
Та чорна рілля – древні звивини мозку,
Завмерлі мелодії вічних пісень,

Любові і страму старої землі.
Та чорна рілля – канчуки Батия,
Покладені вряд, стужавілі од крові,
Масні і лескучі, готові шмагать.
Та чорна рілля – мої спраглі дороги
У стінах хлібів золотих і спокійних.
Прекрасних у колосі,
Вічних у хлібі.
Нестримних в покликанні нових шукань.

ПРАГОРОД

Києве!
Колиска всього сущого.
Всіх чвар,
Всіх воєн,
Всіх сонць
І всіх пісень.
(Таких пісень,
Що коли Світ розсиплеться на порох,
Вони ще довго десь
Луною здичавілою літатимуть).
Я на твої пагорбах стою
Сухий.
Сумний.
У мене всеохоплюючі очі.
І з висоти горбів, вони збирають Світ –
І кидають назад!
Ніколи
Очі не помиряться.
(Коли б весь Світ
Став раптом синім і зеленим,
А десь під деревом тужило чорне –
То очі опечуть).
Бо вони бачать
Горби твої горбаті,
А під горбами,
До самих полюсів –
Кістки,
Та вугіль,
Порох,
Попіл!

Ось фундамЕнт,
На чому я – двадцятого століття син.

РОЗДУМИ В КОТЛОВАНІ КАНІВСЬКОЇ ГЕС

Твори свій образ сам, народе мій,
Твори ім'ям Любові і Добра.
Не жди, поки якийсь поет-завія
Сотворить його із власного ребра.
Втопилась муза грозової ночі,
Плигнула з мосту у Дніпро.
Бульдозер, витріщивши очі,
Чернечої гори розорює чоло.
Поети з берега стьобають окунців,
Покашлюють од куряви і чаду,
І сиплеться за комір згорблених творців
Пожовкле листя листопаду.
Твори, поете сам, народе мій,
Твори із власного ребра.
Ім'ям Любові і Добра
Твори,
І землю сій.

ОДИН

Всиха осокор на широкім роздоллі
На тлі ледь пригаслого неба
Округ на сто гоней ретельно обораний
Світить могутніми ребрами.
Чи холодно йому,
Чи сумно,
Чи темно,
Чи стогне гілля од вітрів і дощу?
Стоїть серед степу козацьке знамено,
Як сльози в очу.

ОСІННЯ ЕЛЕГІЯ

Чомусь мені ходиться сірим дощем
Під руку із мокрою липою.
Чогось мені хочеться гірко, до щему,
А чого – й Господь не одвітить.
Кудись у туман на ніч місто пливе,
І люди несуть парасолі, як вільця.

Усе посіріло, живе й неживе,
Як зміст на розмоклій сторінці.
І все мені— Боже!
До спазм дороге:
Богдан на коні (з булави вода скапує),
І Володимир - сумний диригент -
Хрестом нам до неба дорогу показує.
А там, над Дніпром, гордовиті мости,
Мов тигри, застигли в останнім стрибку.
Трамвай по їх спинах колісьми стучить,
Підперши долонями мокру щоку.
А ген, туди далі - до мого села,
Де мати з городу зарощена йде,
За хлястик веселого батька веде -
Насилу смерком коло лавки знайшла.
А потім заплакана вийде під двір
І стане в воротах, роками знеможена.
Уже й виглядати - чекати зневірилась,
А може?
Чогось мені ходиться сірим дощем...

ТРИ СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ

1.
З вечірніх долин,
Та осінніх дощів,
З вербового хору волого-зеленого,
З пучечка калини,
Що тьмяно яскрів
З-за сволюка у хаті діда Семена -
Я уродився.

2.
Кроки кроквами
Через біле поле,
В'язка соломи на плечах-
Остюками шию коле...
А ми на рядні серед печі.
В'язка викручує матері руки,
А сніг глибокий.
Кроки,
Кроки,
Кроки,

Через Війну кроквами.

3.

Я син батьків, що не літали високо,

Але й не рили носом землю.

Я сон лугів,

Що сплять покотом,

Теплом грудей пророщуючи зерна.

ПОЕТ

Нема ні Бога ні Пророка,

Нема душі на всій землі.

Є тільки серце самотнє –

Листок, замерзлий в джерелі.

СОН

Ми з місяцем вночі

У травах загубили слово,

І сидимо тепер, як два сичі,

Вигадуємо нове.

На стежках тіні синьо сплять,

Од хати і до хати.

Казки під грушами сидять,

Як сонні русалчата.

Упав і місяць за кущі,

Сиджу один, безсонням зморений.

А слово десь в росі блищить,

З губами чорними.

ПЛИН

І день,

І ніч,

І рік,

І вік

Тече моя ріка.

Несе роки,

Як мокре листя.

Несе думки,

Кудлаті і розхристані.

Слова мої несе,

Мов яблука в осінніх водах.

А доля мовчазна ослів пасе

На берегах спокійної природи.

ОСТАННІЙ ТОСТ

Люди, браття— я гуляю!
Зелено та люто.
Все, що маю, все розмаю,
Геть розхлюпаю.
Кров мою, густу пекучу,
В келихи налейте.
Світ летить кудись із кручі,
Не дивіться - пийте!
День останній,
Все до нитки!
Завтра стану босий...
Крізь заплаканії шибки
Бачу осінь.

У ВАГОНІ

Спить ніжне жіноче обличчя,
Вії підсинені тінями.
Мчить поїзд мої протиріччя
Нічною Україною.

ХОЛУЯМ

Не вам судить мене, лакеї,
З сумлінно-синіми лобами,
Що совість проміняли на ліврею
Горбатого раба.
Чому лише безсонними ночами,
Вам серце спати не дає?
І ви в безсиллі тягнетесь до чарки,
Може хоч ум залле?
А вранці знов по хистких містках кар'єри
Сковзаєтесь,
Чіпляєтесь,
Спішите,
Сліпі і чорні браконьєри
Народної душі.
Я не збагну, не розумію вас, повії,
В чім радість вічного тремтіння?
За ради чого ви розвіяли

Святе своє сумління?

Ваше життя - суцільна мука, рана,

Я ж бачу вас "у ролі", не сліпий.

Який же сенс в вашім стражданні,

Який?!

Ні - ні,

Не вам судить мене, убогі,

У мене в головах сніги, вітри, дощі...

Подумавши, я й не суджу вас строго,

Тільки сорочка на плечах тріщить.

СЕРЕДНОЧІ

Заснути не дають слова,

Снуються в темряві, звучать.

Уже опухла голова,

Хоча слова, як всі слова,

Звичайнії слова:

РОСТУТЬ ДЕРЕВА-ДЕРЕВА...

Ростуть...

Ну й що?

І ми ростемо, як дерева.

Вітер нам листя оббиває,

Хміль нас з роками оббиває,

Мов стовбури дерев.

РОСТУТЬ ДЕРЕВА —ДЕРЕВА...

Заснути не дають слова,

Засіли в головах...

Дружина спить.

І донька спить,

Спокійно дихають удвох, немов летять,

Дві птиці, менша і велика,

Дві білих птиці - двоє крил

Мого гіркового віку

РОСТУТЬ ДЕРЕВА —ДЕРЕВА...

Не сплю.

Печуть слова.

Печуть затято...

І сам незчувся, як лечу,

На ті ж дерева і лечу,

До батькової хати.

Бо в Києві я місяця не помічаю,

Не помічаю місяця роками!
Коли він сходить і заходить,
І як осліплу казку вулицями водить,
Каміння мацаючи синіми руками.
Не чую вітру, як гуде
Холодними осінніми ночами,
І дика груша чорної печалі
Узори на вікні пряде.
В осінніх ночах стільки крику,
Й одвертості роздягнутих дерев!
Холоне кров від безпорадності осики,
Розтерзаної бурі диким ревом.

XXX

А поле— поле
З синіми снігами,
Покрапане наївністю слідів.
І молодик над полем з ніжними рогами,
Мов маятник давно зупинених часів.
Посеред поля я з думками,
Зо мною жінка пізньої краси.
Стоїть, роз'єднана роками,
Теребить торочки руками
І сльози ронить, губу прикусила.
Немає слів,
І руки у в обох холодні.
А поміж нас сніги, сніги...
Ні, не зустрілись ми сьогодні –
Є сум, але нема жаги...

XXX

...У хаті ніч. Та місяць.
Ні— тельнь...
І на підлозі рама од вікна.
Хлип батькових прокурених дегень,
Мов бульбашки із дна.
Такий страшний той хлип!
Дихне – й затих.
Нема.
Не чуть.
Нарешті, знов дихнув,
Зі свистом, з тріском,
Мов востаннє.

Холодний піт зросив чоло
І серце стисло обручами
Яке ж життя в нього було,
Щоб отак дихати ночами?!
XXX

А за вікном,
В снігу
ДЕРЕВА — ДЕРЕВА...
Пішли,
Пройшли,
Постали— стали.
Мої дерева— дерева,
Мій вітру,
Місяцю
І батьку.

МОЄ ПЕРКОНАННЯ

І колись давно,
Й сьогодні,
Й завтра,
Мій сучасник, як і той далекий пращур,
Щоб не зненавидіти життя, повинен завжди
Душу нести високо, як Прапор.

*МОЯ ЛЮДСЬКА СУТЬ

Я
Комуніст
Із синіми очима.

МІЙ ПРАПОР

Тополь зелені амплітуди
Розколихали небокрай.
Так глибоко,
Так вільно дишуть груди –
Душа заграла!
Приймаю Світ із деревами,
Із хмарами, водою із відра,
Із материнськими словами,
Що народилися з Добра.
Приймаю Світ і в ночі горобині,
З смертями, горем і слізьми.

Світ - не колиска для дитини,
Але він мій - мій!
Бувало гірко, боляче і люто -
Угору круто йшла держава.
Мечем вирішувала " бути чи не бути"
Її Всеславі.
Приймаю!
І проймаюсь глибиною
І мудрістю високих заповітів,
Гарячим серцем,
Кров'ю молодого
За кожну літеру в одвіті.
І йду у Світ комуністичний,
Лицем і серцем до людей.
У світ Червоний, чистий,
Вічний
Безсмертністю ідей.

ІМ'ЯМ ЛЮБОВІ

Я щирий
І тому терпкий
В своєму слові.
Червоних дум свічки
Горять
В моєму ізголов'ї.
Я не кричу "ура!"
Не од злоби,
Я весь - любов і кров мого народу.
Та я не хочу шикувати повзводно
Цинізмом охолоджені лоби.
І з серцем серце
Прагну воз'єднати
Напруги ленінської струмом.
Для цього треба не "ура" кричати
А мати струм.

ПИСАРЯМ

Мені плювати, це поезія чи проза,
Кричу, бо серце в горлі!
До вас кричу, оракули прогнозів,
Стратеги низькочолі.

Священних лозунгів дубові тлумачі,
Що кличе вас до столу,
Чим запліднилось ваше слово,
Над чим душа ячить?
Жонглюючи високими словами,
Ви ганьбите і хліб і труд.
Як же нарід ви свій болваните,
Убогі серцем люди.
Ви партії не сурмачі, ви холуї!
Бо тремтите і профануєте
Всепланетарну честь її,
Що серцем лєніна нуртує.

3.

ОЧІ ДО ОЧЕЙ

Люблю в поезії ніжну красу,
Прозорість,
Росу на шибці
Від дихання дитини,
Що задивилась на жовтих курчат у дворі.

XXX

Ой, ліхтарі, ліхтарі,
Милі мої баламути,
Дайте мені, ліхтарі,
Хоч на хвилину заснути,
Дайте мені, ліхтарі,
Од суєти одхлинати,
Дайте очей доторкнутись,
Хоч уві сні, ліхтарі,
Милі мої баламути...
Сльози мої, ліхтарі.

XXX

Через Десну в призахідному сонці
Паром-трудоар натягує дротину.
Дивлюсь замріяно-дитинний
І жити хочеться по-совісті.

ЗУСТРІЧ

Холод ваших очей,

Через горде плече,
І ці чорні нервові перчатки.
Хміль безумних ночей
Хмиз гарячих речей...
Пригадалося все – від початку.
Що зробили роки...
Що забрали роки!
О, десять віків у розлуці!
Не вертайтесь, жінки,
Не даруйте гірких
Нам цих десять вінків на розпутті.

XXX

Хвора жінка задивилася у сад
З жовтого вікна прогірклої лікарні.
У саду кружляє листопад,
Мовчки доцілюються пари.
Темні кола попід темними очима
Напилися ранньою печаллю.
Скільки перемріяно ночами!
Важко крила впали за плечами.
Недолюблено, недоціловано...
Кутає косою шию.
Я дивлюсь на неї згорену,
Слова вимовить не смію.
Зачинилося вікно, одмучилось,
Світло блимнуло востаннє.
Пізним звоном зелено озвучений силует її розтанув.

XXX

Не даруйте коханим осіннього листя,
Не засвічуйте в очах їм жовтих вогнів,
Не зовіте зимових застуджених днів,
Не даруйте коханим осіннього листя.

XXX

Дерево до дерева,
Очі до очей,
Знов поклала осінь
Руку на плече.
Руку на розлуки,

Очі на плечі,
Ходить лісом музика
В мокрому плащі.
Ходить лісом музика,
Вогка і терпка,
Роками осмучений
Я її чекаю.
Дерево до дерева,
Дерево до...
Йде.

РИТМИ НАСТРОЮ

Сіренький дощ нудьгує, золить,
Не підведе очей з-під брів.
Пливуть на плечах парасолі
Пливуть на парасолях ліхтарі.
О вулиць суєта,
Яка пуста.
Іду погаслий, гіркочорний,
В зіницях мокрі дерева.
Пустопорожні слова
Осінній вітер горне.
О ночі темнота,
Яка густа.
І-за плеча вологі очі
Прямо у душу мені – замучено...
Спасибі тобі, ноче,
За співзвучність.
О щастя гіркота,
Яка проста.

XXX

Ваші сні навколо мене гнізда в'ють,
Музикою зелено озвучені.
Я всю ніч розплутую їх суть,
Потім, як пісні, заучую.
Ваші руки хочуть мені щось сказати,
Не знаходять місця на постелі,
А їх по одній укладаю спати
І сміюсь веселий.
І цілую їх, і стишені беру до себе,

Утираю сльози на щоці.
Чую шепіт рук: "Не треба...
Скоро ніч скінчиться".

XXX

Очі жінки в сорок років - книга синьої печалі.
Руки жінки в сорок років
Ласку в темряві намагаються ночами.

ДВІ ОСІННІ МЕЛОДІЇ

ПЕРША

Блудили полем осінні ночі,
Несли тумани в пелені.
Блудили ночі,
Та й наврочили -
Запечалилося мені.
Запечалилося, умовкло,
Сиджу під скиртою, мрячить.
Так пахне клевером намоклим...
Степ засинає,
Гасне,
Спить.
Дощ шелестить, шепоче, дише,
Коліна кутаю плащем.
Опівночі.
Ні духа.
Тиша.
Сиджу і плачу під дощем.
Блудили полем осінні ночі,
Збирали долю по стерні.
Збирали долю,
Збирали довго,
Та й розгубили по зерні...

ОСТАННЯ

Не лишай мене, доле,
Серед дерева голого,
Де лиш мокре листя та сивий туман.
Де лиш вітер сваволить,
Учорнілим тополям
Останнє гілля відчайдушно ламає.

Не лишай мене доле,
Серед дерева голого,
Не лишай,
Підтримай.
Падуть синії сніги,
Гей, глибокі сніги,
Ні доріг, ні шляхів не шукай.
Не лишай мене, ніжності,
Не лишай мене, свіжості,
Одного на снігу не лишай.
Не лишай мене, доле,
Серед дерева голого,
Не лишай,
Підтримай.

XXX

Холодну кору клав я до щок
В осіннім мокрому лісі,
І рахував на зрізі пня свої роки,
Що колами розбіглися по узліссях.

XXX

Наче небом запахло од кіс,
Білі руки упали на плечі.
Посміхнувся замислений ліс,
Добрий вечір.

ДОЛІ

Україно!
В найтяжчу хвилину я співаю твої пісні.
Я б'ю тарілку з синьою водою
На щастя сподівань, моя любове.
В загравах осені стою перед тобою
Вечірнім звоном повен.
Я не привіз собі нічого із доріг,
Лиш літ посивілу кострицю.
Я й те, що мав, не уберіг,
Роздав, як воду із криниці.
Стою у надвечір'ї, серцем млію,
Молюсь Чернігівським долинам.
На захід хмари кам'яніють

Темновишневими руїнами.

ПРИЙДИ!

Молю востаннє степ і небо,

Зорею ночі освітити чоло.

Я сто стоднів ішов до тебе,

Твоє ім'я мене вело.

ПРИЙДИ!

Бо серце догорає.

Жива— живому глянь у вічі.

Я погляд твій, як небо райдугу,

Не дихаючи понесу у вічність.

ОСІННІ ІМПРОВІЗАЦІЇ

ПЕРША

Ніч.

Ходять містом дівочі мрії?

Ні.

То лист на алеях осінніх.

Міст.

Чий то крик у Дніпро плигнув?

Ні?

То місяць срібні дуги погнув.

ДРУГА

У вікні перукарні жіноче обличчя.

Вродливе та вже припечалене

Роками чи чарами.

Сухий перукар

Над її головою

Натхненно на скрипці заграє.

(Ножиці і гребінь,

Більше нічого не треба

Перукар - віртуоз і штукар).

Мелодія ніжна пливе мимо вікон

На спинах намоклих авто.

Грузин зупинився,

В вікно задивився,

Очима питає - хто?

А жінка бровою тугою,

Бровою— дугою за ним повела,

Обміряла— зміряла і прорекла:

— Ла-ла...

Сухий перукар, віртуоз і штукар, на скрипці той звук відтворив:

Ла— ла— лі-лі-ла, лі-лі-ла,

Кивнула, моргнула, забрала, звела...

Мелодія перша,

Мелодія ніжна,

На спинах намоклих авто

Далеко уже відпливла.

ТРЕТЯ

Передсвітом місяць

На сонних алеях

Збирає останні каштани.

Замерзлий фонтан

Заснув до весни.

Ліхтар над фонтаном

Записує сни.

ЧЕТВЕРТА

Старий чемний клен

В холодному небі

Все креслить

Та й креслить

Своє привітання зимі.

(Незграбне, але голубе).

А вітер сміється,

Та свище у шийку

Забутої пляшки,

Що змерзла під кленом

У мокрому листі -

Знайшла собі місце.

(А пляшці - дарма.

Вона віддала

Комусь вже свій настрій до дна.

Тепер їй байдуже).

Волога земля

Дише простуджено.

П'ЯТА

Літаки,

Немов дикі качки,

Летять,

Та все падають,

Падають,

Падають

На сизії води бетону
На ніч.
(Бо ніч— таки ніч,
Хоч літак
Хоч верблюд -
Сон усякому люб).
І сплять літаки,
Немов дикі качки,
До першого пострілу сонця.
Лиш промінь стрельнув -
Полетять літаки,
Полетять табунами,
Як дикі качки.
Все далі
Та вище
Од сонних бетонів.
Мисливці,
Всі вкупі, як вівці,
Крізь сльози
Непевно стрілятимуть в них
Букетами квітів
Зів'ялих.
ШОСТА
Ніч тумАни волохато ворушить,
Мокрим камінням затиснула душі.
Дощ не втиха,
Пора глуха.
Шерегу тополь хтось погнав по бульвару,
Ліхтарі - конвоїри ідуть тротуаром.
Дощ не втиха,
Пора глуха.
Собор з темрявища випростовує руки,
Ударив у звони на зиму-розлуку.
Дощ не втиха,
Пора глуха.
Як темно!

XXI СТОЛІТТЯ

Дівчинка у білому платтячку
Стоїть на Земнім пружі,
Здалеку нагадує

Ніжну квітку на вулкані,
Ледь тріпоче платтячко на вітрі,
Дівча.
Губами-пелюстками перебирає,
Вслухається в таємні шепоти Світів,
Чекає.
Далекий-далекій і стомлений голос:
ЧОГО ТИ ЧЕКАЄШ, РОЗКРИЛЕНА ДОЛЕ,
КОГО ТИ ГУКАЄШ В ХОЛОДНІЙ ІМЛІ,
КОМУ ПРОСТЯГАЄШ ЖАЛІ СВОЇ, БОЛІ
НА СИЗІЙ ДОЛОНЦІ?..
Дівчинка довірливо
Дивиться Зорям у вічі.

XXX

Дівчина несла букет росистих лілій,
Я - букет печалі під грудьми.
Я чекав, що перетнуться наші лінії...
Розійшлись і загубились між людьми.

XXX

В зеленім абажурі
Лице твоє відбилось,
Воно мені наснилось.
На бруку за вікном
Твої затихлі кроки,
Твої тоненькі роки.
Ти вже заснула
Сном синьооким,
Сном, як вода глибоким.
А ми вдвох з абажуром.
То ходимо,
То куримо.

XXX

Білі лілії
Білі лілії
На вікні моїм, Ніно
Чорні лінії
Чорні лінії
Довгих ніг твоїх, Ніно

Шиби сльозами
Шиби сльозами
Провели тебе, Ніно
В очах грозами
В очах грозами
Ніч палка твоя, Ніно
Білі лілії
Чорні лінії
Ніно

НАД ДНІПРОМ

Задивився з мосту в темну воду,
Похололо тіло, мов в стрибку!
Потекла під мостом моя врода,
Піну залишила на піску.

РОКИ— РОКИ

Багаття жевріє в останніх зблисках...
Таке життя -
З горою гору не зведеш,
І двох сердець не покладеш
В одну розгойдану колиску.
Звіває вітер посивілий попіл,
І жар вогню уже прочах.
Дерева (руки гріють) стовпились півколом,
Покинуті осінніми ночами.
Згоріло все, і чорне і червоне,
Не по літах наївне і дитинне.
Спинилось серце на хвилину,
І молодість у вухах дзвонить.
Нехай...
Шляхи сердець несповедимі,
Не дорікаю, не пророчу.
Я тільки слово те - є д и н е
Зігрію під сорочкою.

ЛИСТ

Навіщо мене, не кохаючи,
Забрали ви голу з постелі.
Нащо мою душу спустелили,
Жартуючи, граючись.

Ви знали, я вами палаю,
Молюсь, проклинаю, тремчу.
Я ж вперше— уперше кохаю!
І хочу - не хочу - лечу.
Навіщо ви крок той ступали,
О Боже, так брудно, тваринно...
Ви серце мені розтоптали,
Й самі із мною загинули.
Ув очах моїх ви загинули,
Здрібніли, пропали навік,
Заради потіхи хвилиної,
Великий малий чоловік.
Прощайте.
О, Боже!..

XXX

Я ніч люблю за вогкі коси
І верб наморену мовчанку,
За те, що в травах місяць босий
Русалок ловить до світанку.

НАЇВНИЙ ДОЩ

Дощ шумить,
Дощ шумить у саду,
Оббиває цвіт білий.
А я на біду,
У людей на виду
Полюбила.
Виглядаю його з дощу,
Чекаю.
А прийде - не впущу!
Бузок на столі щипаю.
Дощ, нарешті, утих,
З яблунь капа...
Як же так, не прийти?
Ой!
Здається, чалапа.
Весь мокрющий - сама вода,
А букет уберіг.
Мокрочуба моя біда.

ПЕРШИЙ СНІГ УПАВ УНОЧІ

Жінко, що стрілась мені серед вулиці,
Так м'яко і тепло насіявся сніг.
Я не дізнаюсь, про що тобі думалось,
А я вже заснути не міг.
Знову одягся і вийшов на вулицю.
Як миротво...
Миротворствує сніг!
Дерево дерева горнеться, тулиться,
Чисто і ніжно.
Тільки сліди твої
Деся загубились, засніжились...
Дивне життя моє,
Казка і проза.
Ходить снігами краса.
Деся за рікою гогокнув поїзд,
Ніч,
Заметіль,
Чудеса.

XXX

Хто там до мене середночі стукає?
Прошу.
То ніч попід вікнами стомлено тупає?
Шкода.
А сніг порошок,
А ніч така хороша,
Так думається синьо,
Така я ще дитина...
Шкода,
Ніхто вже до мене не стукає.

XXX

Засумували очі проти ночі,
Все дивляться та дивляться в вікно.
Сніг сіється, мов хоче і не хоче,
І-за Дніпра натягує рядно.
Хтось, запізнившись з роботи,
На всю Україну "хмелю!" заревів,
І вмовк – жіночий плач скорботний
Додому співака повів.

І посміхнулись мої очі,
Я закурив і знову сів до столу.
Сніг сіється мов хоче і не хоче,
Та щось під серцем тупо коле.

ПІСЛЯ НОВОГО РОКУ

На холодні грати балкону
Ялинка схилилась – викинули.
Ронить ужовклу глицю.
Блискуча кулька обертається,
То на один бік,
То на інший.
Забули кульку...

XXX

На сон,
На темносині сні
Дарую вам сю ніч.
Я на хвилину Світ спинив,
Хотів заглянуть вам у вічі.
Але вони уже заснули,
(У сні здригнулись вії).
Я ковдру м'яко підгорнув,
Щоб із вікна не віяло.
Не прокидайтесь, сон глибокий,
Я біля вас,
Ірино.
На ранок пізні мої кроки
Сріблом засипле іній.

ІНША ЗГАДАЛАСЬ ЗИМА

Ніч.
Мокрий сніг під ногами
Трамбується
Хрупт— хрупт...
Гай Ірпінський гуде деревами,
Олівець падає з рук.
Іду до гаю,
Над берегом.
Вгору, важко вгору.
Щирий, як розчахнуте дерево,

Роками покорений.

В ГОТЕЛЬНОМУ НОМЕРІ

Скільки в цьому ліжку заціловано —
Стіни потемніли од неширих слів.
Чуєте, як вікна ночами кричать
І плигають в темінь стрімголів?!

ВПЕРШЕ ВІЙНУЛО ХОЛОДОМ

Якась спустошеність в душі,
Якась могильна тиша.
Сніг за вікном легенько ворухить
І вітер ледве дише.
Ні образу, ні музики – ні звуку.
Стою порожній, охололий.
Де ти, фантазіє сторука,
Круте, пекуче слово?
Що сталося зі мною, Боже!
Стомивсь, чи може догорів...
Дивлюсь на казку першої пороші,
Холодну шибку лобом грію.
Як завжди ждав я першоснігу,
Летів уранці до вікна!
І відчував, як його ніжність
Проймає мене аж до дна.
А нині?
Нині,
Нині...
Мене пригнічують чотирикутники
Будинків, вулиць, думок, дум.
Тополею, в асфальт закутою,
Я сюніч сам собі здаюсь.
Всього зректись, покинути, втекти
В неторканість снігів?
Вернутись до джерел,
Душею одійти...
Набратися снаги?
Рішай, моя невмерла змерзла душе,
Заки ще іскорка не згасла.
Якщо боець – тягнись до гасла,
А ні – повзи в свинушник.

ХУРДЕЛИЦЯ

Я один у лісі під сосною,
Замели мене сніги ,
Замели мене із головою!

Листя дуба падає із снігом
На мою лижню,
На зникаючу лижню
Листя дуба падає із снігом.
Сніг мете та й не перейде,
Розкрутилися ліси,
Розігналися ліси –
Не переймеш!

ТРИДЦЯТА ВЕСНА

Перший струмок,
Перше зітхання,
Ніжні фіалки у склянці.
Крапель танок
І далеке світання...
Перша сльоза перед дзеркалом вранці.
Березню сизий,
Розхлюпаний,
Свіжий...

XXX

Холодно й не холодно,
Дощ чи сніг,
Я тебе чекаю
Ніч у ніч.
Як біжиш з вечірніх лекцій
Сквериком,
Розганяєш синій страх
Портфеликом,
Я з алеї в мокру тінь
Одійду,
Подивлюсь, як слід твій тане
І пійду.
Бо удвох ми залишились
З ліхтарем.
Та ще ніч з куща темніє

Теж даремно.

ВЕЧІРНЯ ГОДИНА

На горбах, над Дніпром, по коліна в снігу,
Ми дивились, як лози в долинах диміли.
Обережно і ніжно торкнувсь верхніх губ
І побачив, як вії у вас затремтіли.
Рукавичка м'яка мої пальці знайшла
І потисла до щему несміло...
Лавра Київ за руку до Бога вела,
Та внизу, у снігах, сизо лози диміли.

XXX

Синім снігом, синіми ночами,
Блідим світлом у вікні,
Поцілунком першим і останнім
Ви згадалися мені.
Синім снігом,
Синіми ночами...

4.

КАРПАТСЬКА СЮІТА

У воздухах плавають ліси.

Василь Стефаник

ПРОЛОГ

Я довго йшов сюди

З Чернігівських долин

Од батькової хати

Щоб доторкнутись синьої води

Високих дум твоїх, Карпати

Тут вільнокрильно

ВИСОКО

Уму і серцю і очам

Тут тільки небо

Я

І

ВІЧНІСТЬ

Черкає хмарою плеча.

РОЗВІТРИ

Вітер
Буки
На опалому листі оранжевих схилів
Стовбури сизі
Труби органні
Трублять холодному небу
Осені пісню останню
Листопад завірюхи
Угору підняв золоті
І помчав бором
Розхитав небеса
І гори
Червоними хорами
Чорними хорами
Буки
Стовбури сизі
Зиму чатують з-за гір
І трублять органно
На Вічних схилах

ПАДОЛИСТ

Гудуть роздягнені смереки
Виплутують гілля із темних хмар
Стара гуцулка в жовті ожереди
Згребла осінній сум над яром

НАРОДЖЕННЯ

Ранок
Стоїть на вершині
Полами синіми
Змітає туман у долини
Повільно спускаючись схилом
І піднімаючи гори
Високо в гору

ПАМ'ЯТЬ

Над шаленістю потоку
Вперто височіє Кам'яне Чоло
Хвиля його чеше
Вітер його теше
Сонце іскри креше

Кожен

Хто плигає через потік
Залиша на Кам'янім Чолі
Темні відбитки чобіт
А потік змиває їх
Ті непевні сліди
Й височіє над шаленістю води
Премогутнє Кам'яне Чоло
Чисте
Як і в перший день творіння
Хвиля його чеше
Вітер його...

ВЕЧІР

На самій верхівці бука
Сидить замислений крук
Ніч на сині пальці хука
Серп почепила на сук

НЕДІЛЯ

З базару
У гори
Понад рікою
Легко гуцулка пішла
В тайстрі картатій
Ліжник собі понесла
Ліжник червоно кричав
У жінки із-за спини
Ріка мчала вниз
І мчала униз
І мчала униз
Невпинно

ДИВО

По вулиці легко себе пронесла
Вулиця низько схилилась
Темним огнем з-під брови повела
Серце у гір зупинилось

ВІЧНІСТЬ

По вицвілих схилах хати розбрелись

Розбрелися хати
Пастуха ще нема
Місяць спить за горів
Тумани
З полонин
На долини
Старезна гуцулка
Запалює люльку
Од листу
Червоноогнистого
І думає думу всивілу
Грубі халяви чобіт
Руками
Обхопила

ВІТЕР
Розгойдало небо гори
Гуком
Підкидають шапки вгору
Буки

СПРАГА
Молода темновида гуцулка
На білім камінні
Одлиглим прачем
Вибива бруд рудий
Чоловікових мандрів
Веселий потік
Підхоплює піну
І кида її в береги
В береги
В береги
А прач невтомно б'є
А прач виляскує
Оголені стегна
Напружились в спраглим чеканні
Гора розпростерлась
Ховає од Бога
Жіночу розтерзаність
А прач невтомно б'є
А прач виляскує

НІЧ

Всю ніч Черемош
А ліс сидів та слухав
Карпати спали
Дош дрімав
Хмари натяг на вуха

ЕПІЛОГ

Гори мої
Горна
Синіх дум дими тисячолітні
Гори мої
Чорні
Постаменти предковічності
Гори мої
Гори
Вівці хат по схилах
Гори мої
Горда
Кров тече у ваших жилах
Гори гори
Горнуть
Хвилями у небо
Гори
Сині горни
Звуть серця до себе

5.

МАКРО І МІКРО

МОНОЛОГ СТАРОГО КОТА

Старий білий кіт ходить по кімнаті,
Зітхнув і ліг у сонячному квадраті.
Один бік у кота білий,
Другий бік у кота чорний.
— Так, я старий, і, як каже мій вчитель, нікчемний котило.
Не спорю, вже мухи сідають на ніс.
Другий десяток кінчаю – не диво.
Живу. А на який біс?
Мишей не ловлю, лапи вже дерев'яні,
І хвіст, як намоклий гніт.
Не розберу, коли вечір, коли світання,

Сліпий, як кріт.
Років п'ять уже не стрибав на дахи.
І на горищах не ночував.
Раз поліз на весілля і впав в лопухи –
Замакітрилась голова.
Общипалися вуса і звисли униз,
Не розчую, де сало, де мило.
Вже забув, коли риб'ячу голову гриз...
Все мені осточортіло.
Кіт зітхнув і відповз з сонячного квадрата,
Ліг і підпер сиву голову лапою.
— Припіка...
Мляво махнув на муху хвостом.
— Хазяїн мій... Із викрутасами.
Учитель. Вчить чомусь дітей у школі.
Буває, приводить їх цілими класами,
Віршики все чита... Про тополі.
Сам же над ними і зудить ночами,
По хаті снує, на гітарі бренькає.
Бува, що й виходить... Печально.
Та їм, бусурманам, усе те до хвеньки.
Вони із-за спини сміються в кулак,
На пальцях показують всякіі штуки.
А він все чита, руками і сьак і так –
Навчає онуків.
Я його знаю отак, як ці лапи,
П'ятнадцять зим удвох позіхаємо.
Старий, як я, щербатий,
А бач, ще мечтає.
Уранці встає, присідає, сопе,
Тіло синюче, як холодець –
Зарядку робить. Або на велосипед...
І по вулиці із кінця в кінець.
Кіт тихо хихоче, поводить сивим вусом.
Перевернувся на чорний бік, почухав за вухом.
— Люде й коти вже на нього махнули рукою,
Нехай присіда раз учений.
Шкоди від того нема ніякої, тільки дише опісля як віл страшенно.
Всі сміються, мені ж наче й жаль,
Він, як і я, теж хвоста обтріпав.
Сам цілий вік, худючий, як паля,

Живе, називається, щоб ти пропав.
Та я б таки жив із ним, поки ще ,
Ми вже обоє старі і негодні,
Нам вже не в диво ніякі миші –
Яка там у немочі гордість.
Так він же, ти бач, що учистив,
На старість, сказати би, літ
Почав мною чоботи чистить,
Неначе я щітка йому, а не кіт.
Бере мене вранці за лапи
І давай по халявах ярить!
Як сам каже, до блиску лакового,
А на мені шерсть горить!
Поки чоботи собі одвахтєє,
Я вже лежу без ніякого смислу,
А він перед дзеркалом ще й каверзує,
Та за штани себе смикає,
Як би колись відставний генерал,
Схотів помолодшати, сивий сучок.
Але ж я є кіт з повним правом,
А не йому козачок!
Полежу, хай сонце за грушу зайде,
Зберу свої речі й посуну.
Нехай собі іншого дурня знайде
За таку суму.
Кіт подивився в вікно, позіхнув,
Хвостом мляво поворухнув.
— Чи може не йти, хай вже чистить,
Однак я вже чорний як сажа.
Все-таки тепло тут, чисто
І кашу, буває помагає.
Кіт сумно сів,
Білою лапою по чорному боці провів,
— Ох, і життя наше, собаче...

НЕ ВІРИТЬСЯ

В дівочих очах, небесами підсинених,
Я вранці впіймав свою юність.
Впіймати впіймав,
Але втримати не втримав.

ГОЛОВА

У мене заболіла голова,
І я її відніс в лікарню.
Там лікар голову обстукав,
Уважно вислухав,
І посмоктавши губу, мовив:
— Діло дрянь.
І тимчасово дав мені взамін конячу...
Тепер я почуваю себе краще.
І не болить,
І не свербить –
Одна біда:
Щоранку хочеться заржати.
БАЛАДА ПРО СОКИРУ
Лежала у дядька Юлая
Сокира під лавою.
А дядько лежав на печі.

МОНУМЕНТ

На широкій площі
Стояв монумент
На честь якогось історичного моменту.
Граки сідали на монумент,
Дурні дрались на постамент,
Але міцно стояв монумент,
До певного історичного моменту.
І раптом – зник монумент!
Рудіє лише постамент.
Сидить грак на постаменті...
До певного історичного моменту.

ЗОРЯ

Над ставом туман піднімається,
Рибалки темніють, як пні.
Хтось уже хлюпає, в три неба лається –
Годинник шукає на дні.

ОРИГІНАЛ

Я намалював звичайний огірок,
Наш,
Ніжинський.

Я малював його, проклятого, півдня!
Пастеллю,
Вуглем,
Аквареллю...
А в результаті мав
Щось надто вже далеке від оригіналу.
Тоді я посолив його
І з'їв.
Мораль, як небо ясне:
Коли оригінала
Не можна відтворити,
Ні зрозуміти –
То його можна з'їсти.

РИТОРИЧНЕ ЗАПИТАННЯ

Тарас Бульба важив дванадцять пудів.
І мій дід важив дванадцять пудів.
Тарас Бульба кутив люльку.
І мій дід кутив люльку.
Чому я не важу дванадцять пудів?

ПЕРЕПОЛОХ

Печальна картина,
Трагічна картина –
Автобус збив людину!
Міліціонер свище,
Швидка мчить,
Асфальт потріскався,
Натовп мовчить.
І раптом людина заворушилася.
Міліціонер – Ах!
Швидка – Ах!
Натовп – Ах!!
Сполошились.
А людина хитаючись встала
І пішла по слизькому гудрону,
Знову...
До гастроному.

В КІНОТЕАТРІ

Сидить поперед мене лис,

Поруч з лисом – лисина.
Війнуло осіннім лісом
І...
Узліссям.

ПІСНЯ ОПІВНОЧІ

Іде п'яненко́кий дядько Гай,
Реве городами луна.
А в небі місяць, як медаль,
На всіх одна,
На всіх одна.
Вдома жона душею мліє,
Тихенько плаче край вікна.
А в небі місяць, як надія,
На всіх одна,
На всіх одна.
Дядько у вербах торопіє,
З дороги збився сатана!
А в небі місяць як сулія,
На всіх одна,
На всіх одна.
Мчить п'яний світ,
Штанами віє,
Пропах горілкою до дна.
А небі місяць як повія,
На всіх одна,
На всіх одна.

ОДВІЧНИЙ РУХ МАТЕРІЇ

Поїзд шалено мчить вперед!
Рейки шалено мчать назад!
А я сплю.

В СТОЛИЦЮ

Крапля роси на вишні проти сонця.
Підніс вишню до очей,
А в краплі все село перевернулось.
Здмухнув краплю,
Вишню з'їв.
А камінцем вистрілив у хвіртку.

ПОРАДА

На все дивитись треба просто:
Упала жінка - підведи,
Прийшла гроза - радій!
А ми, "знервовані добою":
— Гроза? Ооо, чорт, пропали всі надії...
— Упала жінка,
Я що - підйомний кран?!
Хай дивиться уважніше під ноги,
А не на етіх...на грузин.
Знайшлася мені жінка -
Тож продовольчий магазин!
На все дивитись треба просто:
Упала жінка - одвернись,
Але не лайся.

ТРАГЕДІЯ

Пересічностей квінтесенція,
Настояна на самоїдстві -
Суть "інтелігенція",
Що мнить себе українською.

ЖИТТЯ ВІЧНЕ

Із крана вода капає,
Та й капає,
Та й капає - ПРЕКРАСНО!
Виходить СВІТ не зупинився
Він тільки трохи розхворівся,
Зі мною вчора перепившись.

МІКРО

Життя не принесло мені ні слави, ані чину,
Лиш серце налило свинцем,
Та вигнуло дугою мені спину.
Не спина - місяця турецький серп.

XXX

Уміли руки шуку упіймати,
І дівчину уміли обійняти.
Тепер тільки згадують руки,
Ті солодкі науки.

XXX

Майже голі люди ходять містом!
Боже, що за чудеса?
— Несть чудес, мій сину, просто
Опустились небеса.

XXX

Походи — походи і полеж,
Та дивись, не помни одежу!
Якщо будеш живий, не помреш,
А жити один чорт, чи стоя чи лежа.

XXX

Жіноча врода тільки й має рацію
В цьому одуреному світ.
Вся ж решта - декорація,
Як волошки у житі.

XXX

Не плач, не зазіхай, не виривайся,
Побіля берега пливи.
Хоч і потонеш, не жахайся,
Вважай, що ти живий.

XXX

Лише сьогодні очі придивилися -
Пів Києва прикрашено рогами.
Звідки ж вас стільки розплодилося,
Отці сімейств, з пучком трави поміж ногами.

XXX

Весь світ уклали щільно, як паркет,
І почали безкольоровим лаком покривати.
А я дивлюсь та й думаю: який же шпінгалет
На тім паркеті буде танцювати?

XXX

І молодість не вернеться і старість не приходить,
Сиджу на павутині і розмахую ногами.
Патлатий цап побіля мене ходить,
Під сраку буцає колючими рогами.

XXX

Горілки не пий, не кури, не хвилюйся,
Ніяких Кавказів і моря...
Милий мій, лікарю, досить — здаюся,
Здається, я помер.

XXX

Граки літають табунами,
Орел один шуга у верховітті.
Що, милий Боже, буде з нами,
Граками двадцять першого століття?..

АРИФМЕТИКА

Сорок років моїх
Сорок пісень моїх
Сорок мук моїх
Сорок помилок моїх
Сорок горілок моїх
Сорок шляхів моїх
Сорок згуб моїх
Сорок надій моїх
Сорок святих моїх.

6.

ДИВНИЙ СВІТЕ МІЙ

КОСІВСЬКИЙ БАЗАР

Етюд

Відсунув штору – серце тьохнуло:
На травах,
Ще на зелених травах!
Перший сніг.
В колодязя на зрубі,
І на гуцульці – яблуні.
(Яблученя з воляче око,
Залишилося зимувать на гілці).
На шворці для білизни
Сніг
(Я шворку пальцем шворгнув,
Як контрабасову струну,
І шворка знову стала сірою).

А біло!
А чисто!
А свіжо!
Як дихається перший сніг!

XXX

Так хочеться промовить всім:
— ДОБРИДЕНЬ.
Сказати ж маю кому –
Весь Косів
Рушив на базар по білому снігу,
По першому.

XXX

Вуйко та вуйна уперто женуть
Гладящу свиню по центральному плацу.
Плац білий.
Свиня біла.
А п'ятачок, як мак.
Та ратиці малісінькі,
Мов черевики на ногах дебелих молодичь.
А що за вуса у гуцула!
Не вуса – роги.
Закручені вгору,
А вуйка – невеличка
Й строката, мов сорока –
Свиню жене лозинкою.
Але свиня, то є свиня,
Вона то йде, то стане,
У кожну хвіртку заглядає,
Рилом рие
І виклика прокльони газд.
А вуйка кланяється –
— Прошу, прошу...
Старий гуцул мовчить,
Тільки свиню коліном турсає,
Щоб куди слід ішла.

XXX

Дівчатка табунцем пробігли,
Неначе снігурі з куща на кущ

Перелетіли.
Сліди дрібненькі на снігу,
На білому снігу,
На першому.

XXX

Поважний і старий інтелігент
Пішов
У довжелезному (ще за Польщі)
Картатому пальті.
Він капелюха піднімав
Над кожним деревом,
Шляхетно кланявся і промовляв:
"Е... Слава Йсу".
Сам же собі й відповідав:
"Навіки слава".
І кожен раз ховав під капелюха
Із п'ять сніжин холодних,
Бо сніг, хоч знехотя та сіяв.

XXX

Навстріч потоків,
Загрозливі зигзаги виробляючи,
Ривками рухався
Непоказний і сірий, наче шпак,
П'янений уже зранку чоловік,
З рухливим та подзьобаним обличчям.
Вся вулиця йому вузьенькою була,
І він гуляв по ній,
Немов би вітер листя гнав.
Та він ішов.
Бувало зупинявся
І промовляв в широкий простір:
— Я вже забазарював,
Нехай мене дощ нахлющить!
Але я скажу вам - базарю ніц!
То є у Косові базарь, коли не гальби пива!
Хе,.. Єдна вовна!..

XXX

Потік строкатий

Плив і плив
До річища базару
І біла вулиця
Чорніла на очах.

XXX

А на парканах сірих – килими!
Пожежа на парканах!
Пеньки втемнілі
Біля станків усохлих килимарниць
Сіяють в відблисках пожежі,
Немов старі ікони перед свічками.
Всі вони винесли й розіп'яли
На дошках тих – Карпати.
І кожна хоче скорше збути.
Тупцюють,
І припрошують,
І хвалять,
І кленуть,
Долонями сухими б'ють
По вогкій ще ворсі.
Та білий зранку сніг
Трамбують.
Померзли...

XXX

Якийсь заїжджий пижик
Підплив до сірого паркану:
-Скільки стоїт ето?
Товстенним пальцем в ліжник ткнув.
— Та сто п'єтнадцять, прошу...
Несміливо схилилась.
А пижик вже відплив,
Біліючи од снігу.

XXX

-Що пані просять за це лахміття?
— Сором вам, пане, так казати,
То кожушок є люкс!
— А чому він тежкий, як та гора?
— Бо то є кожушок – не парасоля, прошу.

— А мишами чого ж смердить?
— Пан взяв мене на глузи.
Ідіть собі, глузуйте у кав'ярні...
Отак поговорили
Старенька і старий,
Але ще потужний пан
З блискучими халявами наващених чобіт.

XXX

А там, ген,
Під ворітьми
В старого різб'яра,
Із дерева нарізані,
Оздоблені чарки.
Усякі:
Малі, великі і середні,
Товсті, тонкі й пузаті,
Зелені, сині і червоні –
Мов зграйка канарейок на столі.
Старий різб'яр
По них вистукує ложками.
І чарки тихо дзвонять,
Та радують базар.
До діда жінка підійшла
Ще й молода,
Червонощока.
Лукаво оком блиснула
І стала вибирати:
— Та ся вже надто замала.
— То ви там ту візьміть.
— Ого! Та мій її як видме, тутко й спать,
А я ж нащо?
Пожартувала та й пішла.
А дід вистукує ложками.

XXX

Вгамовується, тихіє
Вир базару.
Стомились люди, розбрелись.
Хто до хатів,
Хто до кав'ярні...

Сніг припорошує сліди,
Та бруд.
Та вітер виміта з-під лушпиння соняхове...

НАДІЙКА
Щаслива посмішка

ЗВІДКИ ВОНО ВСЕ ?

Синіє десь посеред Чернігівщини зелене і веселе село Щаснівка.

І живе в тому веселому селі мала дівчинка Надійка.

Є у Надійки білий дім –

Біла казка з сонячними вікнами.

Є у Надійки високий татко,

Він цілий рік пахне трактором,

Навіть ложка таткова пахне.

Є у Надійки мама

З дзвінками піснями

І сердитими руками,

І бабуся є.

Бабусі вже сто років,

Усі слова вона забула,

Тільки троє не забула: "не можна, дитино".

І Полкан є.

Рудий і великий, як вовк.

Він краде Надійчині кукли

І цілий день носить по двору,

А Надійку б'є лапою!

І є в Надійки цілий світ – Щаснівка.

А в Щаснівці є все своє!

Клени,

Вишні!

І тополі.

Бджоли,

Козенята

І голуби.

Яблука

І мед.

І ходить в тому дивному й зеленому світі

Маленька дівчинка Надійка,

Як у своїй хаті.

Розмовляє зі Світом і сміється,

Гнівається і дивує.

ВУЛИЦЯ ПОСМІХНУЛАСЬ

У неділю сонячним ранком
Все село одягло білі сорочки,
І хати одягли, і хліви.
І навіть кіт поплював на м'яку лапу
І вмився на ґанку.
Все село вирушило на базар.
І Надійка
Вирушила.
З відерцем.
(Поза хатами,
Щоб мама не відбазарювала).

РИБАЛКИ

Пішла Надійка з татком на ставок.
У тата вудки.
У Надійки відерце.
Закинув татко вудки і сів.
І Надійка сіла. Коло татка.
Потім татко ліг.
І лице капелюхом накрив.
І Надійка лягла коло татка.
Прокинулись перед вечором.
Надійка й питає:
— Татко, а ми рибку ловили чи спали?
— Рибку ловили.
— А де ж рибка?
— О-он там, — позіхнув татко і кинув вудки у воду.

ХВОРА ЯБЛУНЬКА

За дідовою хатою яблунька росте.
Двоє червонобоких яблук на самім вершечку.
Надійка ходить округ яблуньки,
І не залізе,
І так не дістане.
Розсердилась!
Ухопила і трусить яблуньку.
А яблунька й шепче їй на вухо:
— Не труси мене,

Мене й так усі трусять, і вітер і дощ...
А вчора грім так торохнув,
Що й досі голова болить...

МОТОЦИКЛ

В Надійки така радість –
Татко купив мотоцикла!
Мама плаче,
Бабуся плаче,
Полкан цілий день гавкає.
А Надійка бігає округ мотоцикла та підстрибує:
-Ох і татко!

МАТРЬОШКА

На білу квітку пчілка сіла,
Над пчілкою Надійка присіла,
Над Надійкою вишня нахилилась,
Над вишнею хмара зупинилась,
З-за хмари сонце задивилось –
Ого, яка велика матрьюшка!
І тільки одна, найменша,
Мед збирає.
А всі дивляться.

ПОЛУМ'Я НА СНІГУ

Прокинулась Надійка,
А надворі все біле— біле
І пухнате як білий кролик.
Мама вдягла Надійку і вирядила.
Ой, як очі болять!
Білий,
Білий,
Білий
Увесь світ Надійчин!
А під вікном – казка:
На білий сніг бузок розсипав
Зелене темне листя.
Надійка нахилилась і дивиться.
І півень нахилився: дзьобнуть чи не дзьобнуть?
Червоний півнище!
Надійка його – рукавичкою!

А півень одбіг і кричить:

— Ччи— ти-ба!

— Ччи-ти-ба!!

Сонце сидить на яблуні, любиться -

Така гарна казка!

Білий сніг,

Зелене листя,

Маленька дівчинка,

І півень,

Як полум'я на снігу.

ПОЕМА

ДИВНИЙ СВІТЕ МІЙ

"Половина саду цвіте, половина в'яне."

Народна пісня

1.

Ми сидимо в невеличкій моїй кімнаті, затишній як ведмеже вухо. Ніч недаремно зазирає до нас у вікно і тисне на раму великим синім кулаком...

Ми не чуємо,

Намагаємося не чути.

Ми - двоє

Таких різних,

Що Бог у розпачі погнув золотого обруча на голові.

На столі мої знервовані папери, сигарети, Тичина, чотири красивих авторучки, пляшка рому і апельсини, від яких м'яко освітлюється твоє обличчя.

За вікном вічно сипле тихий сніг...

Гілка всохлого граба торкає шибу і це трохи дратує тебе — я бачу. І намагаюся збагнути, чому це тебе дратує?

Може гілка всохлого граба нагадує тобі лінію власної долоні?

Ще окуляри мої на столі.

В них відбилися зморшки навколо моїх очей.

Я домалював до них свої вуха, ніс, очі, чуба.

І дивлюсь на себе, ніби збоку.

Потім на тебе дивлюсь.

І відчуваю, як у мене холодне голови.

Як защеміло серце!

Ось та мить — рідкісна, як знайдено слово -

Коли мені хочеться широко розкинути руки,

Широко і могутньо розкинути руки,

Широко з сльозами розкинути руки!

ДЛЯ ДОБРА.

І обійняти Світ — ВЕСЬ!
І прошепотіти з такою щирістю,
Що навіть крокодили повірять глибині почуття:
Я люблю тебе, ДИВНИЙ СВІТЕ МІЙ!
Нащастя, це лише мить.
Подих.
Постріл любові.
Інакше серце згоріло б на вугіль.
Наступної миті — я відштовхну Світ.
Пектиму його очима
І пертиму проти нього грудьми,
Як проти здичавілої череди під бомбами на мосту.
Поки груди мої не ввігнуться.
Але зараз ЛЮБЛЮ.
Так щиро і ніжно,
Так пекуче,
Що боюсь дихнути.

(Як колись давно, любив свою однолітку, Галя.

Я приїхав з флоту у відпустку і прийшов ввечері до клубу. Вже почалося кіно. Я сів десь у потемках. Коли чую, хтось мені руку просунув під лікоть і міцно стиснув. То була Галя.

Ми пішли з клубу. Ходили довго, відчуючи, що коли ми походимо до ранку — серця розірвуться. Потім сиділи у неї в саду. Гупали яблука, а ми цілувалися, бо дихати було вже нічим. Забувши все на світі, Галя обхопила мою стрижену голову гарячими руками й прошепотіла: " Я не можу... більше...". А я був тої миті чистіший від першого снігу. І такий далекий від... її бажання. Я не посмів сказати їй, що не можу... цього. Бо взагалі - можу, іноді, на кораблі, на стіну дерусь. Але зараз, з нею... Це таке далеке... Як же це сполучити? Моє, може найвище на світі поривання до неї, такої ніжної, неторканої - святої, в моїй дивній чистоті... Це було вище мого серця...).

Такий і сьогодні.

В Своїй Любові.

До Світу,

До Гілки сухого граба,

До тебе.

І коли мені хтось заперечить - ЗНЕНАВИДЖУ!

Бо це є так!

Я МОГУТНІЙ В ХВИЛИНУ ЛЮБОВІ

При всій своїй МАЛОСТІ

В буденному хаосі людського гуртожитку.

2.

Я розумію, тобі важко говорити,

Не говори, коли важко,
Взагалі не варто говорити, коли важко.
В мовчанні Світу більше переконливості
І хоч якихось надій.
Гарно сидіти в тихій кімнаті, далеко за містом.
Округ нас лиш темно-синє мовчання,
І не видно дерев.
(Вдень мені завжди
Трохи боляче за людину,
Що самотньо стоїть під деревом –
Які неспівставні величини).
Вночі ми відвертіші,
Не такі обережні,
І тому – Високі.
О, ми Високі думками вночі!
Ми знищуємо своїх супротивників блискучими речами!
Рухаємо мільйонні армії.
Створюємо неперевершені полотна.
Ніжно говоримо з сивими матерями,
Що марно чекають нас на далеких селах.
Наші серця розриваються од туги й безнадії.
Ми стискаємо гарячі подушки од невимовлених слів кохання.
О, які ми Високі ночами!
О, які ми Чисті ночами!
З.

Я задивився на твої руки й подумав: скільки ж тисячоліть трудилася Природа, щоб отак
їх витончити, створити таку — майже незбагненну НІЖНІСТЬ. КРАСУ таку створити,
почавши з ведмежої лапи. А потім подумав про Материні руки — тисячоліття
покотилися назад, ДАЛЕКО НАЗАД. В моєї Матері руки й досі схожі на корзину
варених раків.
Од таких контрастів
Світ колись розлетиться!
Не можна на одній Планеті підтримувати
Таку фантастично різну температуру.
Даруй, я знову у вікно задивився.
Як ніжно сипле сніг.
Як тихо сипле.
Як МИРОТВОРНО!
Навіть рядки з вірша прохопилися несамохіть:
Сніг заміта чини й перестороги,
Добро і Зло цілуються у сні.

Ніч ходить з синіми корогвами,
Малює зорі на вікні...
Сентиментально трохи?
Так.
Як і все у нас на Україні.
Як і сама вона.
М'яка і щедра, як коров'яче вим'я.
Весела і буйна мов весільний бубон в метелиці стрічок.
Дитинно-ясноока в своїй безпорадності.
Як і кожен нарід,
В якого серце голову переважає.
І пекуча Україна,
До спазм,
До крику мого замученого думками серця.
Подивись ув очі нашим жінкам,
Коли вони на хвилину розігнулись од роботи –
Що в них?
Темно-зелені пісні
І віками невтомлена спрага любові,
Аж губи чорні.
Подивись ув очі чоловікам,
Коли вони закінчили бій –
Що в них?
Степ
Покотив полинами у безконечність...

Давай я тихенько заспіваю тобі про всю цю чудасію.
Ні, пошепки співати не можна.
Про це треба співати голосно!

4.
В сусіди за стіною ритмічно поскрипує ліжко,
Нагадуючи, що Світ цілком реалістичний.
Картати його за це не слід.
На реалістах Світ тримається.
На реалістах, а не на трьох китах.
Поети лише прикрашають Світ Трояндою Краси.
На жаль, то й досі нелегка робота.
Троянди в'януть.
І поети в'януть,
Не розуміючи, чому так мусить бути.
А реалісти тримають Світ,

Реалісти, а не три кити.

5.

Сумно ми сидимо.

Очі в тебе гаснуть.

Не звикла ти до таких ночей,

Дивна ти моя,

Майбутниця моя.

Я дивлюсь за вікно і думаю –

СНІГ ОДБІЛЮЄ ЛЮДСЬКІ ДУШІ.

А потім думаю про ті нещасні народи,

Де немає снігу,

Березневого звону буруль із-під стріх,

Сизих фонтанів інею,

Снігурів,

Де немає синіх зимових ночей...

Ми так і перебудемо

Вічною загадкою для них,

Таємничою слов'янською загадкою.

6.

Візьми куртку, накинь на плечі,

З таким кавалером замерзнеш.

А може вип'ємо потроху?

Іноді,

Отакими от тихими безкінечними ночами,

Червоні думки приходять.

А буває,

Коли серцю аж надто вже щиро й оголено –

Сила в груди вливається.

Нагально.

Могутньо!

Бувають такі святі хвилини

СЕРЕДНОЧІ — КОЛИ ОДИН НА ОДИН ЗІ СВІТОМ!

І тоді — на секунду! – спалахне

ПЕРЕКОНАНІСТЬ,

Що зміг би повернути ВСІХ ЛЮДЕЙ

До свого серця,

Переплутаного їх ослабленими нервами.

Як вони печуть мене ночами!

І в отакі ХВИЛИНИ

Я б розповів їм

Як ходжу довгими осінніми ночами

Своєю Щаснівкою
І заглядаю в холодні потушені вікна
Усіх ВДІВ,
Чия столочена доля
Колись таки запалить небо.
І вони б мені повірили.
Я б розповів їм,
Як дерева у Києві, заковані в граніт,
Середночі підходять одне до одного
І стоять обійнявшись до самого ранку.
А передсвітом знов одягають бетонні кайдани
І розходяться, як солдати на означені пости,
Чекаючи наступної ночі.
І вони б мені повірили.
Я б розповів їм
Як всі пам'ятники
З'їжджаються уночі до Дніпра
На своїх окаменілих конях,
Напувають їх і самі купаються,
Змиваючи рожеві легенди віків
І баламутячи тихі води
Іржавим брязкотом мечів.
А потім я б ув очі ВСІМ подивився
І сказав би слова прості, як народження
І справедливі, як народження.
(Все найпекучіше в світі
Можна висловити просто.
Убогість розуму та нечисте сумління
Обволікають наші мислі
В барвисті шати карколомностей).
Люди!
Різних держав, лобів і законів,
Ви втрачаєте ОБЛИЧЧЯ,
Втрачаючи людську ГІДНІСТЬ –
Останній свій бастион у бою.
І сьогодні вже й найтовщого з вас
Можна за карбованця змусити переплигнути Гімалаї!
Ви чорнієте од цинізму,
Розчаровуючись, що не день,
Хоча на б щось впливати
В цьому захопленому Світі.

І крізь сльози сміючись,
Потихеньку виносите на горище
Золочені рами ідеалів,
Поступово втягуючи голови в плечі,
Від чого голови робляться такими маленькими,
Що їх уже можна накривати не капелюхами,
А китайськими фарфоровими чашечками для кави.
І люди б мені повірили,
Четвертувавши після монологу.

А перед тим,
Я б все таки розповів Світові про ТЕБЕ,
ДИТИНУ,
ДІВЧИНУ,
ЖІНКУ,
Ради якої –
Від дня народження й до останнього дня –
Збираю КРАСУ по краплі.
Щоб колись віддати
З СЕРЦЯ В СЕРЦЕ,
Наївно сподіваючись, що може
КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ?
Бо – ПРЕКРАСЕН ВІН,
ЯК ЧЕРВОНИЙ КІНЬ
Петрова-Водкіна!

7.
Бідна.
Ти зів'яла в моїй прокурений кімнаті
Довгої зимової ночі.
Щоб пійти
І ніколи більше не вернутись.
А я дивитимусь
Услід зникаючому силуетові
Дівчини двадцять першого століття
Ніжної,
Як за часів Кия.

...Втихає сніг.
Ворітниця гарно скрипить,
То високо,
То низько.
Пішла.

КРАСА

НАДІЯ

МАЙБУТНЄ.

Я затиснув долонями очі

І в яскравих колах побачив його –

ВЕСЬ НАШ НЕОСЯЖНИЙ СВІТ

Великий він.

Заплутаний.

Але страху нема.

МАЙБУТНЄ СВІТУ ЧЕРВОНЕ

ЄДИНО

І ВОВІКИ!

1961р. – 1972р.